

Pöytäkirja
11.10.2025

VN/30815/2024
TEM088:00/2024

1/2

Työllisyyden edistämisen valtakunnallisen neuvottelukunnan 7. kokous

Aika Torstai 9.10.2025 klo 13.00-15.00
Paikka Teams

Puheenjohtaja: Tiina Korhonen, TEM (klo 13.28 saakka Outi Viljamaa)

Osallistajat: Haapakoski Jukka (Työttömien keskusjärjestö), Melville Pirkko (ELY, varajäsen), Jussila Kati (VM), Ahlberg Rurik (Korsholm), Kiiskinen Päivi (Soste), Leväpelto Kirsi (HVA/VAKE), Heinämäki Liisa (Alavus), Heinonen Hannamari (SY), Heikkilä Heikki (KEHA), Kortet Milka (Palta), Maissonlahti Marjaana (STM, varajäsen), Lindberg Erja (KL), Saari Regina (Tampere), Liski-Wallentowitz Hanna (TEM), Liinamaa Armi (VM), Ylikännö Minna (Humppila), Merikanto Mikko (Pelkosenniemi, varajäsen), Taulu Heikki (Akava), Tammi Taru (Vates), Malmberg Jarkko (Seutukaupungit), Villman Aki (TYJ), Pukkinen Marko (AVI), Sirviö Tom-Henrik (STTK), Puolitaival Janne (Iin kunta), Hyvönen Erno (OKM), Pajula Pasi (Kela), Viljamaa Outi (TEM), Sorjonen Annukka (Helsinki), Ruth Kimmo (TEM), Tuliara Merru (HELA), Westerlund Jaakko (KEHA), Saari Tuulikki (Työllisyysrahasto), Härmäläinen Sonja (TEM), Ahokas Marjut (Ilomantsi), Sundvall Santtu (KEHA), Heinikoski Mikko (SAK), Ågren Satu (OAJ).

Sihteeristö: Wessman Jenni (TEM), Savolainen Janne (TEM), Hokkanen Anne (TEM), Oinonen Tiina (TEM).

Käsitellyt asiat

1. Kokouksen päätösvaltaisuuden toteaminen ja asialistan hyväksyminen

Outi Viljamaa TEM:stä avasi kokouksen todeten toimivansa varapuheenjohtajana, sillä puheenjohtaja Tiina Korhonen myöhästyy kokouksesta ja neuvottelukunnan varapuheenjohtaja Niko Kyynäräinen on estynyt osallistumasta. Viljamaa totesi kokouksen olevan päätösvaltainen. Hyväksyttiin asialista.

2. Neuvottelukunnan ja jaostojen hallinnolliset asiat

Neuvottelukunnan pääsihteeri Jenni Wessman totesi lyhyesti, että uusi työnantaja- ja yrityspalvelujaosto on asetettu (liite 1). Neuvottelukunnan jäseniä koskevat muutokset on esitetty liitteissä 2-3.

3. Puheenjohtajien ajankohtaiset asiat

Viljamaa kävi läpi ajankohtaisia asioita, nostaen esiin muutamia keskeisiä kohtia 2.9. pidetyn budjettiriihen kirjauksista. Nuorten rekrytointituen valmistelu on käynnistynyt, ja ministerin tiedo-

tustilaisuus aiheesta järjestettiin kuluvalle viikolla. Asetusvalmistelu sekä haku- ja päätösvalmistelu ovat meneillään. Tulorekisterin laajentamista koskeva HE-valmistelu on käynnistynyt, tavoitteena on saada esitys lausunnoille vielä tämän vuoden aikana. Työttömyysturvaan liittyvät kirjaukset ovat TEM:n valmistelussa.

Ohjauksen osalta yhteistyö- ja seurantakeskustelut ovat olleet esillä. Alustavien havaintojen mukaan työllisyyden näkökulmasta lähtötilanne on haastava, ja esimerkiksi työttömyysetuuksien kustannukset ovat nousseet merkittävästi. Alueellisia onnistumisia on nähtävissä palvelusuunnitelmissa ja virtaluvuissa, ja asiakastytyytyväisyys on pysynyt hyvänä. Haasteita kuitenkin riittää, ja palvelujen järjestämiselle tarvitaan aikaa. Esimerkiksi aktivointipalvelujen ja alkuhaastattelujen ajat ovat pitkittyneet. KEHA-keskuksen seuraava koonti tilanteesta on tulossa lokakuussa.

PES-arvioinnin loppuraporttia odotetaan, ja sen havaintoja voidaan hyödyntää myöhemmin. TYKE-HE on parhaillaan eduskunnassa käsittelyssä. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2026. Puoliväliriihessä esiin noussut nuorten palkkaamisen helpottaminen etenee selvityksenä, joka valmistuu keväällä. Nuorten rekrytointituki on kiireellisin toimenpide. POMAn vaikuttavuusarviointia koskeva selvitys on myös käynnistynyt, valmistumisajankohta loppukesä 2026. Lisäksi kuntouttavaa työtoimintaa koskeva arviomuistio on valmistelussa ja tulossa julkisesti lausunnoille. Lausuntojen jälkeen arvioidaan mahdolliset jatkotoimet. Työllisyysjohtajien ja KEHA-keskuksen yhteistilaisuus on tulossa marraskuussa, keskeisiä teemoja kokoukseen ollaan kartoittamassa.

Keskustelussa nostettiin esiin kysymys Helsingin Sanomien artikkelista, jossa haastateltiin VM:n Jukka Mattilaa työllisyystilanteesta. Artikkelissa oli esitetty, että laaja työttömyys ei olisi kasvanut. Tähän kaivattiin TEM:n näkökulmaa. Viljamaa totesi, että asiaan voidaan palata asialistan kohdassa 5, jossa käydään läpi työllisyyden tilannekuvaa. Kimmo Ruth kommentoi, että TEM:ssä on tarkasteltu HS:n artikkelin herättämää keskustelua ja tehty tilastovertailuja analytiikoiden toimesta. Vertailujen perusteella voidaan johtopäätöksenä todeta, että työttömyystilanne on heikentynyt koko vuoden ajan, eikä merkkejä parempaan suuntaan kääntymisestä ole. Ruthin mukaan ongelman laajuutta ei tule vähätellä. Työttömyys on korkea, mikä kuormittaa julkista taloutta.

Lisäksi tiedusteltiin voisiko myös ELYjen johto osallistua työllisyysjohtajien, TEM ja KEHAN tilaisuuteen. Viljamaa totesi selvittävänsä asiaa. Nuorten rekrytukseen liittyen nostettiin esiin kysymys siitä, onko rekrytuki suunnattu vain yrityksille. Myös yhteiskunnallisten yritysten potentiaalia korostettiin. Rekrytuen vastuuvastuuvalmistelijana Janne Savolainen TEM:stä totesi, että rekrytuen asetusvalmistelussa työestetään vielä yksityiskohtia ja palautetta voi antaa lausuntokierroksella. Toistaiseksi lähtökohtana on ollut, että tuki on suunnattu yksityisille yrityksille. Lisäksi haluttiin varmistaa, onko tuki suunnattu vain nuorille, joilla on vähäistä koulusta vai koskeeko tuki myös akateemisia nuoria. Savolainen totesi, ettei tarkoitus ole ottaa kantaa koulutustasoon. Tuen edellytyksenä on pidempään jatkunut - 6 kuukauden ja perusasteella oleville 3 kuukauden - työttömyys, mikä oli budjettiriihen painoituksena. Asetusta kuitenkin vielä muotoillaan. Budjettiriihen tulorekisterin laajentamista koskevan kirjauksen toimeenpanon tilanne otetaan käsittelyyn neuvottelukunnan seuraavassa kokouksessa.

Tiina Korhonen pääsi liittymään kokoukseen klo 13.28 ja siirtyi puheenjohtajaksi.

4. Jaostojen työsuunnitelmat ja neuvottelukunnan evästyksiset jaostoille työskentelyyn

Minna Ylikännö esitteli kuntajaoston työsuunnitelmaa (liite 4). Suunnitelmaa on työstetty aktiivisesti, ja sihteeristö on asetettu. Jaoston ensimmäinen tavoite on vahvistaa vuorovaikutusta kuntien ja työllisyysalueiden välillä. Tavoitteena on pohtia kuntien ja kuntajohtajien uutta roolia sekä sitä, miten työllisyysalueiden toimintaa voidaan tukea.

Toinen keskeinen tavoite on tiedon kerääminen työvoimapalveluista laajemmin osana elinvoimaa ja kuntien ekosysteemiä. Myös sote-yhteistyö nähdään tärkeänä. Neuvottelukunnan jaostojen välinen yhteistyö on myös keskeistä, ja tavoitteena on järjestää yhteisiä palavereja.

Neuvottelukunnassa esitettiin toive, että kuntajaosto käsitelisi hyviä käytäntöjä, joita voitaisiin jakaa muille työllisyysalueille. Ylikännö korosti, että kunnissa on paljon omaa tuotantoa, ja tiedon kokoaminen on oleellista.

Puheenjohtaja ehdotti, että kuntajaosto toimittaisi seuraavaan kokoukseen yhteistyössä kuntien kanssa katsauksen hyvistä käytännöistä ja ratkaisusta tunnistettuihin haasteisiin, jotta päästäisiin konkreettiselle tasolle. Ylikännö totesi, että tämä on mahdollista toteuttaa.

5. Tilannekuva pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyden kehityksestä Suomessa ja eri alueilla

Santtu Sundvall KEHA-keskuksesta esitteli pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyden tilannekuvaa (liite 7). Esitystä oli päivitetty laajennetun työttömyyden näkökulmasta, pohjautuen VM:n näkemyksiä käsittelevään HS:n artikkeliin.

Sundvall totesi, että alle 25-vuotiaiden työttömyys on luonteeltaan kitkatyöttömyyttä – työttömyysjaksoja syntyy nopeasti määräaikaisten työsuhteiden päättyessä, ja nuoret reagoivat ensimmäisinä suhdannetilanteen muutoksiin. Matalasuhdanteessa nuoret joutuvat ensimmäisinä työttömiksi. Tämä tekee nuorisotyöttömyyden tarkastelusta haastavaa laajan työttömyyden näkökulmasta.

Kuntien omista palveluista, eli niin sanotuista ei-lakisääteisistä työllisyyspalveluista, ei ole tällä hetkellä saatavilla valtakunnallisesti vertailukelpoista tai yhdenmukaista tietoa. Aktivointiaste on laskenut merkittävästi, erityisesti nuorten osalta, ja TE-palvelu-uudistuksen jälkeen laskua on tapahtunut huomattavasti. Tällä hetkellä ei kuitenkaan ole tarkkaa tietoa siitä, kuinka paljon aktivointia on toteutettu kuntien omien palvelujen kautta.

Sundvall totesi rakennetyöttömyyden olevan yksi suurimmista haasteista. Rakennetyöttömyyden osuus on kevääseen 2025 mennessä ollut noin 15 %, ja vaikka paikoin on nähty pientä laskua, tilanne on edelleen haastava.

Kuntajaoston kommenttina Minna Ylikännö totesi, että kunnissa nähdään työttömyyden kasvun vaikutukset konkreettisesti, ja erityisesti nuorten työttömyys koetaan erittäin huolestuttavana. Yritysten toimintaedellytykset ovat heikentyneet merkittävästi. Tuottavuuden kasvun pysähtyminen on aiheuttanut painetta, johon kunnilla ei ole riittäviä keinoja vastata. Kunnat eivät pysty yksin kääntämään talouden suuntaa. Ylikännön mukaan tarvitaan valtiollista tukea ja ratkaisuja, sillä jos yrityksillä ei ole edellytyksiä työllistää, tilanne ei korjaannu pelkästään kuntatasolla.

Tilannekuvasta keskusteltiin vilkkaasti. Erityisesti aktivointiaste ja sen lasku herätti keskustelua. Esiin nostettiin aktivointiasteeseen olennaisesti vaikuttavia seikkoja, esim. kun työttömyys kasvaa palvelujen taso ei pysy samana, vaan aktivointiaste laskee. Kuntien vos-rahoitus pohja perustuu vuoden 2023 tietoihin ja työttömyysturvamaksut ovat nousseet merkittävästi. Rahoitusmallin suhdanneherkkyyteen viitattiinkin useassa puheenvuorossa. Aktivointiasteeseen vaikuttaviksi seikoiksi mainittiin muun muassa myös 3. sektorin toimijoiden rahoitus pohjan heikentymi-

nen, palkkatuen työssäoloehdon kertymisen ja käytön päättymisen kunnissa sekä vuorottelupa-
paan päättymisen. Uudenlaisia keinoja mietitään kunnissa. Palvelujen määrän lasku on huo-
lettavaa, kun käynnistyvään kasvuun pitäisi kuitenkin pystyä tällä hetkellä ennakoiden varautu-
maan osaamisen kehittämiseen palveluilla ja työkykyä kehittämällä. Lisäksi keskustelussa toi-
vottiin otettavan huomioon, että tämä kehityskulku ei ole syntynyt äkkinäisesti, vaan on useam-
man vuoden kehityksen tulos.

Keskustelussa korostettiin tarvetta saada seurantatietoa kuntien omista palveluista, jotta niiden
vaikuttavuudesta voitaisiin tehdä johtopäätöksiä. Lisäksi todettiin, että aktivointiasteeseen vai-
kuttavien muiden tekijöiden osuutta voitaisiin selvittää.

Tiedusteltiin myös, onko työllisyysaluekohtaista tietoa julkisesti saatavilla. Sundvall totesi
KEHA-keskuksen tekävän yhteenvedon vuosittaisiin yhteistyö- ja seurantakeskusteluihin kaik-
kien 45 työllisyysalueen työllisyyden tilannekuvasta. Lisäksi tietoa voi hakea kaikille avoimesta
työnvälitystilastosta (<https://www.tyonvalitystilasto.fi/>).

VM viittasi vielä Helsingin Sanomien artikkeliin todeten sen olleen reaktio työmarkkinoiden liian
synkkään kuvaan. Julkisuudessa on esitetty kuvaa siitä, että oltaisiin samalla tasolla kuin 90-
luvun lamassa. Näin ei kuitenkaan ole.

Puheenjohtaja summasi yhteen keskustelua todeten, että aktivointiasteeseen vaikuttavat monet
tekijät suhdannetilanteen lisäksi. Tilanne, jossa kunnat ovat ottaneet uuden tehtävän vastaan,
on ollut haastava. Aktivoinnista ei voida tehdä johtopäätöksiä, kun ei vielä tiedetä uusista toi-
mista riittävästi. Rahoitusmallin suhdanneherkkyyteen tulee kiinnittää huomiota. On tärkeää
pohtia kasvun lähtiessä käyntiin, miten varmistetaan ja pystytään ennakoimaan osaamistar-
peita.

6. Työvoimapalvelujärjestelmän tila -selvityksen käynnistäminen

Tiina Oinonen TEM:stä esitteli työvoimapalvelujärjestelmän tilaa koskevan selvityksen alusta-
vaa toteuttamissuunnitelmaa (liite 8). Selvityksen rakenteesta ja sisällöstä käydään keskustelua
seuraavassa neuvottelukunnan kokouksessa 17.12.

Keskustelussa pidettiin alustavaa toimintasuunnitelmaa hyvänä ja selvitystä sekä neuvottelu-
kunnan osallistumista selvityksestä käytävään keskusteluun tärkeänä.

Rahoitusmallin toimivuuden osalta todettiin, että palveluluokakohtaiset tiedot ovat käytössä
vasta ensi vuoden kesänä ja siten analyysi tapahtuu viiveellä. Myös valtionosuusjärjestelmässä
kustannusosuuksien tarkistus korjautuu vasta viiveellä.

Selvityksen työstön osalta ehdotettiin, että koska KEHA-keskus on keskeinen toimija työllisyy-
denhoidon kokonaisuudessa ja työllisyysalueiden toimivuuden kannalta, tulisi myös KEHA-kes-
kusta arvioida osana toimintaa. Tulisi kuitenkin välttää arvioinnin tekemistä itsearviointina. Yh-
dyspintajaoston toivottiin kommentoivan koko palveluketjua esimerkiksi kuntoutuksen työtoimin-
nan, työkyvyn arvioinnin ja työttömien terveydenhuollon toimivuuden osalta. Myös järjestöjen
kokemusta ehdotettiin hyödynnettäväksi selvityksen teossa esimerkiksi kyselyjen tai kuulemisen
kautta.

Lisäksi huomautettiin, että tulevaa Lupa- ja valvontavirastoa ei mainittu osana koordinoivaa ryh-
mään Valvovalla viranomaisella todettiin olevan merkittävä rooli informaation keräämisessä sel-
vitystä varten.

Puheenjohtaja totesi lopuksi, että neuvottelukunnan sihteeristö informoi jaostoja selvitykseen osallistumisesta, kun asia tulee ajankohtaiseksi. Puheenjohtaja mainitsi myös, että alueille on lähtenyt tieto siitä, että TEM tulee tekemään selvityksen KEHA-keskuksen ja työvoimaviranomaisten rooleista ja vastuista työllisyyden ja kansainvälisen rekrytoinnin tehtävissä. Selvitystä voidaan hyödyntää osana palvelujärjestelmän tilaa koskevaa selvitystä.

7. Seuraavat kokoukset

Puheenjohtaja totesi, että keväällä on tarkoitus pitää kaksi kokousta maaliskuu- ja kesäkuussa. Lisäksi voidaan tarvittaessa pitää ylimääräisiä kokouksia, mikäli työvoimapalvelujen tila -selvityksen käsittely sitä edellyttää. Seuraava kokous pidetään 17.12.2025

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.45 kiittäen työryhmää aktiivisesta osallistumisesta keskusteluun.

LIITTEET

Kokouksessa käsiteltävät liitteet:

Liite 4 Toimintasuunnitelma_kuntajaosto

Liite 5 Työsuunnitelma_yhdyspintajaosto

Liite 6 Tietojaoston ajankohtaiskatsaus

Liite 7 Nuorisotyöttömyyden ja rakennetyöttömyyden kehitys Suomessa

Liite 8 Palvelujärjestelmän tila selvitys alustava toteutussuunnitelma nvk
09102025

Tiedoksi -asiat:

Liite 1 TyöNVK Työnantaja- ja yrityspalvelujaosto asettamispäätös

Liite 2 TyöNVK jäsenmuutos 8_2025_kunnat

Liite 3 TyöNVK jäsenmuutos 9_2025_sak

JAKELU

Neuvottelukunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsenet ja varajäsenet sekä kutsutut asiantuntijat

VN/30815/2024-TEM-48

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: